

BELEIDSPLAN VEILIGHEIDSREGIO 2020-2023

MULTIDISCIPLINAIRE TAAKITVOERING

Versie	Afstemming in/met	Ten behoeve van
15-10-18	Projectgroep	Werkversie
01-11-18	Projectgroep	Werkversie
15-11-18	Projectgroep	Werkversie
22-11-18	Opdrachtgever	Doorgeleiding naar klankbordgroep
22-11-18	Klankbordgroep ¹	Advisering
17-01-19	Projectgroep	Vaststelling eindconcept
21-01-19	MT Veiligheidsbureau d.d. 31-01-19	Doorgeleiding naar Veiligheidsdirectie
01-02-19	Veiligheidsdirectie d.d. 13-02-19	Doorgeleiding naar Dagelijks Bestuur
01-02-19	Dagelijks Bestuur d.d. 20-02-19	Doorgeleiding naar gemeenteraden
14-02-19	Algemeen Bestuur d.d. 13-03-19	Ter informatie
20-03-19	Gemeenteraden	Kenbaar maken wensen omtrent het in het ontwerp beleidsplan op te nemen beleid
	Projectgroep	Vaststelling eindconcept
	MT Veiligheidsbureau	Doorgeleiding naar Veiligheidsdirectie
	Veiligheidsdirectie	Doorgeleiding naar Dagelijks Bestuur
	Dagelijks Bestuur	Doorgeleiding naar Algemeen Bestuur
	Algemeen Bestuur	Vaststelling

versie 20-03-19

¹ Klankbordgroeplid Kreis Kleve ontving en stemde in met Duitse vertaling van onderdelen van beleidsplan versie 22-11-18 ten behoeve van consultatie

VOORWOORD

In 2020 bestaat de veiligheidsregio 10 jaar. We hebben twee rondes van opstellen risicoprofiel en beleidsplan achter de rug. Er is een mooie organisatie neergezet waarin het multidisciplinaire domein werkt aan een veilige samenleving door het zo veel mogelijk voorkomen, beperken en bestrijden van rampen en crises.

Het oprichten van een multidisciplinair domein ligt achter ons; het multidisciplinaire onderdeel van de veiligheidsregio dat gevoed wordt door de sterke kolommen staat als een huis. De visitatiecommissie van 2016 omschrijft de organisatie als volgt:

Een organisatie waar de mensen trots zijn op hun organisatie en op de kwaliteit van de geleverde producten. Het bestuur is zeer tevreden en voelt zich goed ontzorgd. Er is veel vertrouwen. Wij hebben de organisatie leren kennen als een organisatie die van een pragmatische aanpak houdt. Een organisatie van 'geen woorden, maar daden', overtuigd van eigen kracht, een tikje eigenwijs, maar heel benaderbaar. Ook voor de partners waar de regio nauw mee samenwerkt. Samenwerken en verbinden zitten in het DNA van de organisatie. Zoals bij een zwerm spreeuwen vindt samenwerking op een natuurlijke wijze plaats door middel van de juiste beweging zonder vaste structuren.

Het is dus een organisatie om trots op te zijn (en dat zijn we ook!). Het fundament staat en we zijn toe aan verdieping. De wereld om ons heen blijft aan veranderingen onderhevig en voor de veiligheidsregio is het de taak om hierin mee te bewegen. We zullen op basis van ons fundament (continueren van het in de afgelopen beleidsplanperiodes ingezette beleid op het gebied van risicobeheersing, incidentbestrijding en nafase) vier thema's uitlichten; rol veiligheidsregio, samenwerking, kwaliteit en informatievoorziening. Daar wordt de komende beleidsplanperiode extra op ingezet om een nog veiligere samenleving voor de inwoners van het verzorgingsgebied van Gelderland-Midden te creëren!

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	3
1. HET BELEIDSPLAN	5
1.1 Doelstelling beleidsplan	5
1.2 Beleidsafstemming	5
1.3 Beleidsuitvoering	5
2. DE VEILIGHEIDSREGIO	6
2.1 Organisatie	6
2.2 Taken	6
2.3 Missie	6
2.4 Ontwikkelingen	7
3. HET BELEID 2020-2023	8
3.1 Risicobeleid	8
3.2 Continueren ingezette beleid risicobeheersing, incidentbestrijding en nafase	10
3.3 In de schijnwerpers; rol van de veiligheidsregio	11
3.4 In de schijnwerpers; samenwerking	12
3.5 In de schijnwerpers; kwaliteit	13
3.6 In de schijnwerpers; informatievoorziening	13
4. BIJLAGEN	15
4.1 Wettelijke bepalingen	15
4.2 Financiële paragraaf	15

1. HET BELEIDSPLAN

Voor u ligt het beleidsplan veiligheidsregio - multidisciplinaire taakuitvoering 2020-2023. Dit beleidsplan vormt samen met het beleidsplan brandweer Gelderland-Midden, het beleidsplan GHOR Gelderland-Midden en het beleidsplan Multidisciplinair Opleiden Trainen en Oefenen (MOTO) het beleidsplan veiligheidsregio zoals bedoeld in artikel 14 van de Wet veiligheidsregio's.

1.1 Doelstelling beleidsplan

Dit beleidsplan heeft als doel de bestuurlijke en professionele ambities van het multidisciplinaire onderdeel van de veiligheidsregio te beschrijven voor de beleidsplanperiode 2020-2023.

1.2 Beleidsafstemming

Het plan is in gezamenlijkheid tot stand gekomen door brandweer, gemeenten, GHOR en politie. Ook vond afstemming plaats met de drie waterschappen in Gelderland-Midden, het Openbaar Ministerie, Defensie, provincie Gelderland, Rijkswaterstaat, Liander, Vitens, aangrenzende veiligheidsregio's (inclusief IJsselland en Twente) en ProRail.

De burgemeesters van de vijftien gemeenten in het verzorgingsgebied van de veiligheidsregio Gelderland-Midden hebben overleg gehad met hun eigen gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan. Voorafgaand waren gemeenteraadsleden in de gelegenheid een regionale raadsinformatiebijeenkomst bij te wonen waarin het ontwerp beleidsplan werd toegelicht.

1.3 Beleidsuitvoering

Voor ieder beleidsthema zijn beleidsresultaten benoemd. Ook is benoemd welke kolom vanuit het veiligheidsbureau portefeuillehouder is. In de beleidsplanperiode zal jaarlijks de voortgang van de uitvoering van het beleid gemonitord worden. Indien beleidsaanpassing nodig wordt geacht, wordt dit voorgesteld aan het bestuur.

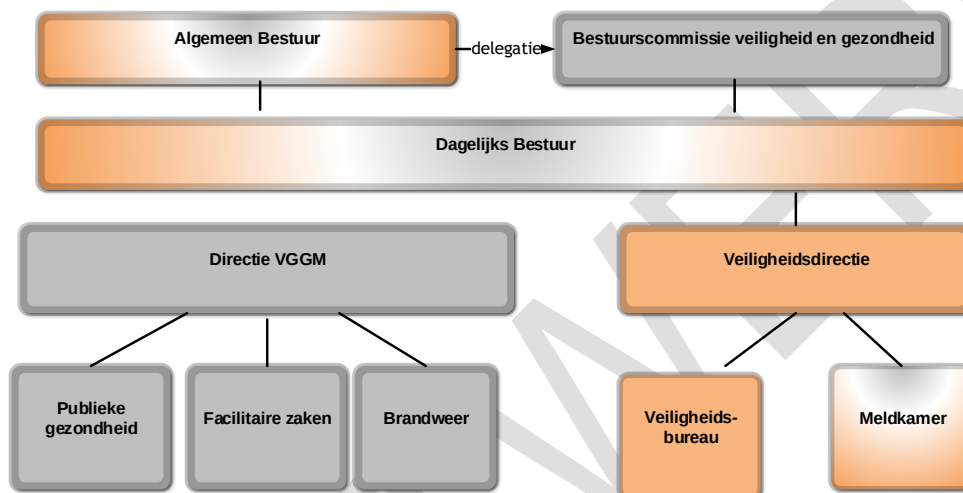
2. DE VEILIGHEIDSREGIO

2.1 Organisatie

De veiligheidsregio Gelderland-Midden is één van de vijftientig veiligheidsregio's in Nederland en kent de volgende vormen:

1. De organisatie Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) die op basis van de gemeenschappelijke regeling taken uitvoert op het gebied van brandweezorg, publieke gezondheid, rampen en crisis. De organisatie kent drie sectoren: brandweer, publieke gezondheid en facilitaire zaken.
2. De netwerkorganisatie veiligheidsregio Gelderland-Midden waarin de partners brandweer, GHOR, gemeenten, politie, openbaar ministerie, waterschappen, provincie, defensie in overleg met de partijen van de vitale infrastructuur samenwerken in de voorbereiding op en bestrijding van rampen en crisis.

Het beleidsplan heeft betrekking op de tweede vorm en richt zich op de multidisciplinaire taakuitvoering van de veiligheidsregio.

Figuur 1: Organisationschema VGGM (oranje = multidisciplinair, grijs = monodisciplinair)

2.2 Taken

Naast de wettelijke taakstelling (Wet veiligheidsregio's) op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding, de crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening voert de veiligheidsregio in de beleidsperiode de volgende niet-wettelijke multidisciplinaire taken uit:

- a. het uitvoeren van andere taken, die in het kader van de doelstelling van de veiligheidsregio van belang zijn en waarvan de uitvoering door de gemeenten na besluitvorming in het algemeen bestuur aan het openbaar lichaam worden opgedragen.
- b. het adviseren van gemeenten en provincie voor zover niet bij wet geregeld (de niet-wettelijke adviestaak).
- c. het multidisciplinair adviseren bij risico-evenementen conform regionaal vastgesteld kader evenementenveiligheid.

Monodisciplinaire (niet-)wettelijke taken worden in dit beleidsplan niet verder gespecificeerd, maar uitgewerkt in de monodisciplinaire beleidsplannen.

2.3 Missie

Onderstaande missie is opgesteld ten tijde van de oprichting van de veiligheidsregio. Mogelijk wordt de missie aangescherpt in de komende beleidsplanperiode als gevolg van de uitwerking van de rol van de veiligheidsregio (zie paragraaf 3.3).

Het multidisciplinaire domein van veiligheidsregio Gelderland-Midden draagt bij aan een veilige samenleving door het zo veel mogelijk voorkomen, beperken en bestrijden van ramp- en crisissituaties en het beperken van daaruit voortvloeiend menselijk leed en maatschappelijke schade.

De veiligheidsregio is hierbij het verbindende element in de samenwerking met alle partners.

2.4 Ontwikkelingen

Landelijke doelstellingen

De op grond van artikel 37 Wet veiligheidsregio's geformuleerde landelijke doelstellingen (waterveiligheid, continuïteit en veerkracht van de samenleving en nucleaire veiligheid) waren gecombineerd met de Strategische Agenda van het Veiligheidsberaad. Inmiddels zijn de hieruit voortvloeiende projecten afgerond en is een nieuwe Strategische Agenda opgesteld. De vier thema's zijn:

1. Taak- en rolopvatting veiligheidsregio's in relatie tot de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's
2. Kansen en bedreigingen van de informatie- en datagestuurde maatschappij
3. Gezamenlijke aanpak bij ongekennde crises
4. Vrijwilligheid

Ten tijde van de opstelling van dit plan was niet bekend of de thema's van de Strategische Agenda weer samenvallen met de landelijke doelstellingen.

Omgevingswet

Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. De wet heeft ook consequenties voor de veiligheidsregio's. De belangrijkste wijzigingen hebben vooral betrekking op het begin van de veiligheidsketen. Zo zal er meer risicogericht in plaats van regelgericht worden geadviseerd met een bredere scope voor veiligheid. Ook bij toezicht en handhaving verandert er veel. Informatie over risicovolle activiteiten wordt niet meer vanzelfsprekend, via het vergunningentraject, aangeleverd. Er is meer deskundig en risicogericht toezicht nodig. De veiligheidsregio moet de kennispositie versterken en dus ook de informatievoorziening.

De Omgevingswet treedt naar verwachting in werking op 1 januari 2021.

Nieuwe crisistypen

Door veranderingen in de samenleving ontstaan nieuwe crisistypen. De verandering van het klimaat, digitalisering van de maatschappij en de energietransitie zijn voorbeelden van veranderingen die een nieuw type crisis met zich mee kunnen brengen. Ook thema's als vergrijzing, maatschappelijke onrust en personen met verward gedrag leveren nieuwe crisistypen op. Voorbereiding op dergelijke nieuwe crises vraagt samenwerking met bestaande en nieuwe crisispartners die vaak niet binnen de grenzen van de veiligheidsregio of het land opereren.

Evaluatie Wet veiligheidsregio's

Na een tussentijdse evaluatie van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) in 2013 heeft het toenmalige kabinet afgesproken de wet in 2019 volledig te evalueren. Ten tijde van de opstelling van dit beleidsplan werd vooral gewerkt aan de vormgeving van het proces van evaluatie. De daadwerkelijke evaluatie is gestart in 2019. Gedurende de opstelling van dit beleidsplan was de uitkomst nog niet bekend.

Capaciteit en beschikbaarheid van zorg in de acute zorgketen

De veiligheidsregio ziet in de komende jaren een groeiend risico voor wat betreft de capaciteit en beschikbaarheid van zorg in de acute zorgketen. Deze trend wordt tevens landelijk gesignaleerd (volksgezondheid toekomst verkenning 2018, RIVM). De vergrijzing van de Nederlandse bevolking en daarmee de toename van het aantal ouderen en het aantal ouderen dat langer thuis woont, complexere zorg, structurele personeelstekorten in de zorg, veranderingen in het zorgstelsel en problemen in de doorstroom van patiënten naar verzorg- en verpleeginstellingen leiden tot een situatie van continue druk op de zorg.

Constante druk op de acute zorg draagt bij aan minder veerkracht in de keten om een crisis op te vangen. Immers het niet optimaal functioneren van één van de partners heeft invloed op de keten als geheel.

Landelijke meldkamer

Met de introductie van de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) komt er in Apeldoorn één meldkamer voor de vijf veiligheidsregio's in Oost-Nederland. Daarnaast komt er één zorgcoördinatiecentrum voor de veiligheidsregio's Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid. Deze ontwikkelingen hebben invloed op het multidisciplinaire domein van de veiligheidsregio.

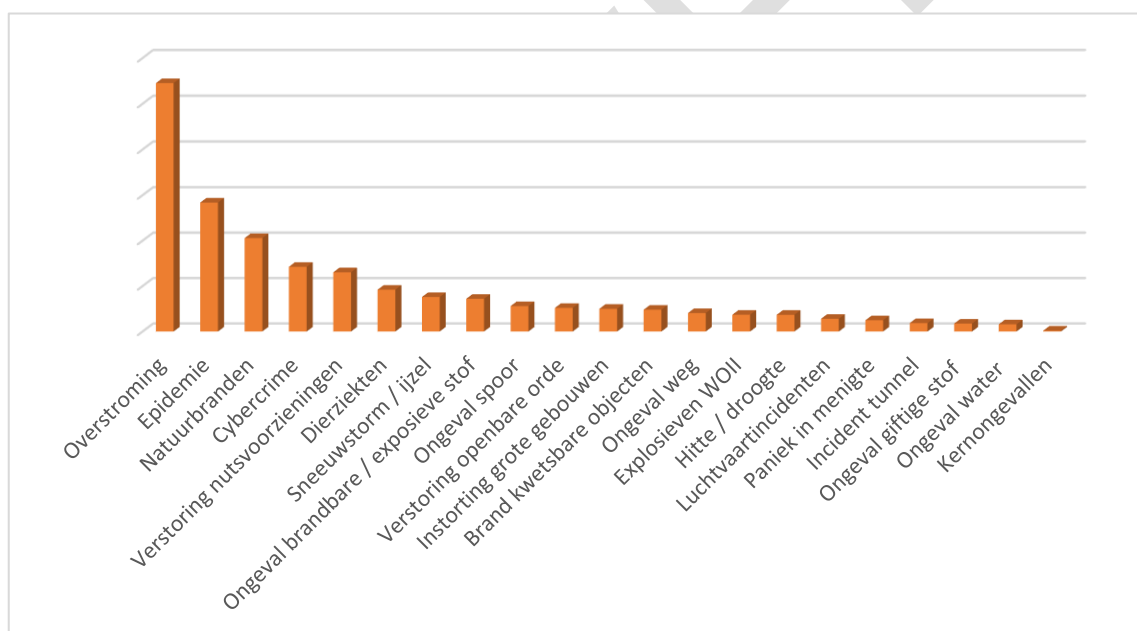
3. HET BELEID 2020-2023

In de voorgaande beleidsplanperioden is het fundament voor de veiligheidsregio gelegd. En dit blijkt een goede basis. De visitatiecommissie² heeft in 2016 als ‘kritische vriend’ het multidisciplinaire onderdeel van de veiligheidsregio beschouwd en geadviseerd om –naast het doorvoeren van een aantal verbeterpunten- ook veel zaken te handhaven (bijvoorbeeld kracht van de sterke kolommen en fysieke nabijheid van medewerkers en partners t.b.v. multidisciplinaire samenwerking). Behalve deze visitatie blijkt ook uit de Staat van de rampenbestrijding 2016³, eigen incidentevaluaties en de voortgangsbewaking van de uitvoering van het beleidsplan dat Gelderland-Midden goed presteert. Alle reden om het ingezette beleid te continueren.

Nadat in de eerste paragraaf van dit hoofdstuk het risicoprofiel en het risicobeleid wordt benoemd, wordt in de daaropvolgende paragraaf uiteen gezet wat het continueren van het ingezette beleid verder inhoudt. In de laatste paragrafen worden de thema’s waarop de komende jaren extra wordt ingezet beschreven. Door een combinatie van continueren van het ingezette beleid en inzet op de vier pijlers ‘rol, samenwerking, kwaliteit en informatievoorziening’ wordt beoogd een nog veiligere samenleving voor de inwoners van het verzorgingsgebied van Gelderland-Midden te creëren.

3.1 Risicobeleid

In haar risicoprofiel geeft de veiligheidsregio antwoord op de vraag ‘*Wat bedreigt ons en hoe erg is het?*’ door inzicht te geven in de mate en onderlinge verhouding van de voor de regio specifieke veiligheidsrisico’s in termen van impact en waarschijnlijkheid.

Figuur 2: Overzicht grootte van risico's (kans maal effect)

In de komende beleidsplanperiode wordt ingezet op de doorontwikkeling van het risicoprofiel waarbij de wensen en mogelijkheden met betrekking tot ‘verbreding in verband met nieuwe crisistypen en ontwikkelingen vanuit de toekomstverkenning risicoprofiel’ en ‘van statisch naar dynamisch’ centraal staan. De gebruikte methode om te komen tot een risicoprofiel wordt ook kritisch bekeken. Ook is aandacht voor de mogelijkheid van het opnemen van reële scenario's in plaats van alleen worst-case.

De veiligheidsregio heeft behalve een risicoprofiel ook een capaciteitenanalyse opgesteld. Hiermee wordt antwoord gegeven op de vraag: ‘*Wat doen we al en wat kunnen we nog meer doen?*’. De capaciteitenanalyse geeft inzicht welke capaciteiten er zijn in de operationele fase (mensen en middelen die tijdens een ramp of crisis inzetbaar zijn) en de voorbereidende fase en nafase (processen ten behoeve van het verkleinen en/of zoveel mogelijk beheersen van de incidenten en de gevolgen).

² Eindrapport visitatiecommissie; Kracht door verbinding; visitatie veiligheidsregio Gelderland-Midden, 23 en 24 maart 2016

³ Staat van de rampenbestrijding 2016; regiobeeld 7, veiligheidsregio Gelderland-Midden

Afgelopen jaren is er veel aandacht besteed aan de voorbereidende capaciteiten en dit is terug te zien in de verbeteringen van een aantal capaciteiten ten opzichte van de voorgaande capaciteitenanalyse. Zo is bijvoorbeeld voor het crisistype verstoring nutsvoorzieningen veel aandacht besteed aan de voorbereidende capaciteiten en is nóg meer aandacht voor de komende jaren niet nodig.

In het hieronder weergegeven risicobeleid wordt antwoord gegeven op de vraag: *‘Op welke risico’s treffen we maatregelen of acties om kans en/of effect te reduceren?’*.

Voorafgaand aan het formuleren van risicobeleid hebben we ons afgevraagd of het afgelopen risicobeleid heeft geleid tot verlaagde risico’s of minder daadwerkelijke incidenten. Zo lijken de inspanningen op het gebied van bijvoorbeeld natuurbrand nuttig, maar er zou diepgaand onderzoek nodig zijn om aan te tonen of dit risicobeleid ten aanzien van natuurbrand de reden was waardoor er tijdens de droogte van 2018 geen grote natuurbranden hebben plaatsgevonden. Beantwoording van de vraag welk effect ons eerdere risicobeleid had, is dus lastig.

De basis voor ons risicobeleid vormt het feit dat de recente risico-inventarisatie en capaciteitenanalyse een nuancering maar geen substantiële wijziging betekenen in het beleid ten opzichte van de voorgaande jaren. Absolute veiligheid bestaat niet, maar de veiligheidsregio doet alles wat in haar mogelijkheden ligt om bij te dragen aan een veilige samenleving waarbij het van belang is de rol van de veiligheidsregio in het vizier te houden. De komende jaren zal verkend worden welke rol de veiligheidsregio heeft op risico’s waarop zelf niet direct invloed uitgeoefend kan worden.

Met betrekking tot operationele capaciteiten blijft het uitgangspunt dat alle partners hun bijdrage met betrekking tot de afgesproken prestaties leveren. In de gevallen waar de operationele prestaties niet toereikend zijn, wordt een beroep gedaan op bijstand. Bij een aantal crisistypen is dit ook niet voldoende: overstroming, instorting grote gebouwen, brandbare/explosieve stoffen en epidemie. Bij overstroming heeft dit te maken met de grote capaciteitsvraag aan de hulpverlening. Voor alle genoemde crisistypen heeft dit te maken met de toenemende druk op capaciteit en beschikbaarheid van zorg in de acute zorgketen. Om problemen te voorkomen worden daarom afspraken gemaakt in de zorgketen om toe te werken naar een permanent toestandbeeld op de zorg. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van veiligheidsregio’s en acute zorgpartners. In landelijk verband wordt gestimuleerd dat deze permanente zorgbeelden tot stand komen. Een verkenning naar mogelijkheden voor internationale bijstand zal ook gestart worden om een oplossing te bieden aan de eventuele tekorten in de operationele capaciteiten.

We blijven ook inzetten op de voorbereidende capaciteiten voor alle crisistypen. Dit doen we op de onderwerpen risicobeheersing, operationele voorbereiding en nafase. De reguliere acties zoals bijvoorbeeld de programma’s natuurbrandbeheersing, epidemie en overstromingen blijven we uitvoeren. Voor alle crisistypen zetten we in op de winst die nog te halen is als het gaat om informatievoorziening voor de gehele veiligheidsketen (in verband met netwerkgericht werken), knelpunt zorg in de acute zorgketen en de generieke aandacht voor nafase. Dit zijn de in de capaciteitenanalyse zogenoemde generieke acties en maatregelen.

Voor de nieuwere crisistypen cybercrime en extreem weer is naast reguliere acties en generieke acties extra aandacht nodig. De rol van de veiligheidsregio wordt bij deze crisistypen nader verkend.

Actiepunt	Omschrijving	Portefeuillehouder	Termijn
Doorontwikkeling risicoprofiel	Onderzoeken mogelijkheden en wensen om het risicoprofiel door te ontwikkelen: - Van statisch naar dynamisch - Verbreden in verband met nieuwe crisistypen en toekomstverkenning Afhankelijk van pijler ‘rol’ is een verbreding nodig. Ook doorontwikkeling capaciteitenanalyse staat op de agenda. Als gevolg van de pijler ‘rol’ wordt hierbij de focus gelegd op welke capaciteiten we mono- en multidisciplinair uitvoeren.	Vertegenwoordiger brandweer in MT Veiligheidsbureau	2020-2021
Uitvoering risicobeleid	Verkenning rol veiligheidsregio bij crisistypen waar we alleen indirecte invloed hebben Extra aandacht voor cybercrime en extreem weer. Welke rol heeft de veiligheidsregio? <u>Operationele capaciteiten</u> - Verkenning mogelijkheden internationale bijstand.	Vertegenwoordiger brandweer in MT veiligheidsbureau	2020-2021

Vorbereidende capaciteiten

- Voortzetten reguliere maatregelen/acties alle crisistypen
- Generieke maatregelen/acties (informatievoorziening, nafase en knelpunt zorg in de acute zorgketen)

3.2 Continueren ingezette beleid risicobeheersing, incidentbestrijding en nafase

Het in de afgelopen beleidsplanperioden ingezette beleid op het gebied van de inhoudelijke beleidsvelden risicobeheersing, incidentbestrijding en nafase wordt gecontinueerd.

Risicobeheersing

De veiligheidsregio streeft naar het verhogen van het veiligheidsbewustzijn bij overheden, bedrijfsleven, andere organisaties en inwoners. Door te investeren in de bewustwording over risico's en haar gevolgen voor veiligheid en gezondheid is (persoonlijk) leed en schade te voorkomen. De overheid, het bedrijfsleven, andere organisaties en de inwoners hebben daarin een eigen verantwoordelijkheid. De focus ligt op de uitwerking in thema's als Omgevingswet, advisering, gebiedsgerichte aanpak zoals natuurbrandbeheersing Veluwe, ondersteuning van gemeenten op het gebied van risicocommunicatie, (zelf)redzaamheid en burgerparticipatie.

Incidentbestrijding

De veiligheidsregio zorgt voor een kwalitatief goede regionale crisisorganisatie, met professioneel toegeruste crisisfunctionarissen en een sterk en flexibel crisisnetwerk. Om dit te bereiken wordt ingezet op gedegen planvorming; het adequaat opleiden, trainen en oefenen van functionarissen, teams en partners binnen de crisisbeheersing; het evalueren van oefeningen en incidenten en daarvan te leren en het onderhouden van relaties met betrokken partners.

Nafase

De nafase wordt als integraal onderdeel van de crisisorganisatie gezien. Het proces nafase begint al in de voorbereidende fase; in planvorming wordt in de veiligheidsregio al nagedacht over de te nemen maatregelen om de duur van de herstelfase te beperken. Daarnaast staat herstel al in de bestrijdingsfase op de agenda van alle teams die actief zijn. In de nafase zelf is de gemeente aan zet. Het beleidsveld nafase heeft een bruggetje met de nieuwe strategische agenda van het Veiligheidsberaad: Het thema 'gezamenlijke aanpak ongekennde crises' uit deze agenda pleit voor een oriëntatie op het vermogen tot weerbaarheid en herstel (als onderdeel van de nafase) omdat dat past in het denken over de (toekomstige) rol en positie van de veiligheidsregio.

Actiepunt	Omschrijving	Portefeuillehouder	Termijn
Aansluiten bij het bepalen van de rol veiligheidsregio in het kader van de uitvoering Omgevingswet	Uitwerken van de rol van de veiligheidsregio	Vertegenwoordiger bevolkingszorg in MT veiligheidsbureau	2020-2023
Bijdragen aan op te stellen visie op veilige en gezonde leefomgeving	Vanuit multi domein bijdragen aan een visie. Daarbij de wens en mogelijkheid gezamenlijke uitgangspunten omgevingsveiligheid onderzoeken	Vertegenwoordiger bevolkingszorg in MT veiligheidsbureau	2020-2021
(Preparatie)nafase	Bevolkingszorg heeft in de vorige beleidsplanperiode vooral landelijk aan de weg getimmerd op het gebied van nafase. Regionaal zal de komende jaren met name qua algemene bekendheid met het proces en in de MOTO activiteiten (multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen) aandacht worden besteed aan dit proces.	Vertegenwoordiger bevolkingszorg in MT veiligheidsbureau	2020
Implementatie flexibilisering GRIP-structuur	Resultaten van het project flexibilisering implementeren (inclusief doorvoeren in nieuwe versie crisisplan)	Vertegenwoordiger brandweer in MT veiligheidsbureau	2020

3.3 In de schijnwerpers; rol van de veiligheidsregio

De wet geeft aan welke taken de veiligheidsregio heeft, maar dwingt niet tot uniformiteit en zegt weinig over de wijze waarop de taken moeten worden uitgevoerd. Daarom bestaan er in de praktijk verschillen in rolopvatting en de wijze waarop deze rol wordt ingevuld tussen de verschillende veiligheidsregio's.

Ontwikkelingen als de Omgevingswet, de toename van maatschappelijke incidenten, de vergrote instroom van vluchtelingen, nieuwe dreigingen als cybercrime en klimaatveranderingen kunnen van invloed zijn op de rol van de veiligheidsregio's. Naar aanleiding van deze ontwikkelingen moeten de vragen gesteld worden: Wat is de rol van de veiligheidsregio hierin? Welke rol wil de veiligheidsregio Gelderland-Midden hierin pakken?

Landelijk is men ook bezig met het definiëren van de rol van de veiligheidsregio's. Het besef is er dat de invulling door de verschillende regio's divers is. In het Veiligheidsberaad zijn er vier rollen benoemd die de veiligheidsregio kan vervullen (ontwikkelagenda maart 2018 Veiligheidsberaad):

- Sturend: eindverantwoordelijk voor het resultaat en de aanpak, met mandaat;
- Coördinerend/regisserend: verbindende rol tussen partijen en organisaties;
- Ondersteunend/adviserend: aanreiken of toewijzen van middelen, kennis en expertise;
- Platform: ten behoeve van bestuurlijke afstemming. Daar waar de coördinerende/ regisserende rol gaat over de samenwerking met min of meer vaste partners, kunnen in het platform wisselende coalities van partijen bestaan die onderling afstemmen. Daarnaast is het platform complementair aan en voorwaardelijk voor die regierol.

Visie op de rol van de veiligheidsregio in Gelderland-Midden

De wettelijke taken zijn leidend voor de veiligheidsregio Gelderland-Midden. Daarnaast wil de veiligheidsregio een rol blijven spelen in de niet-wettelijke advisering.

Uitgangspunt is dat in de regio Gelderland-Midden de zorg aan haar inwoners centraal staat. Het huidige bestaande frame van de veiligheidsregio kan worden benut voor het oplossen van andere vraagstukken. Veiligheidsregio Gelderland-Midden heeft een repertoire van kennis, methodieken, werkwijzen, routines en ervaringen die we kunnen benutten en die veel beoefend zijn. De vraag is echter wat die andere vraagstukken zijn en hoe je de meerwaarde van de veiligheidsregio Gelderland-Midden hierbij kan inzetten. Daarbij waken we dat niet de verantwoordelijkheden van anderen worden overgenomen. Zoals gesproken wordt met de metafoor: de veiligheidsregio wil niet het 'duizenddingendoekje' zijn, maar biedt meerwaarde door expertise in veiligheid en gezondheid. En zo bij te dragen aan oplossingen. Snel reageren en inzetten wat nodig is, is de kracht van onze veiligheidsregio.

De veiligheidsregio gelooft in haar eigen veerkracht. Incidenten bestrijdt je met mensen die je kent. Pragmatisme staat voorop. Complexe opgaven vragen om een integrale aanpak, met inzet van veel partijen. Dit vraagt om samenwerking van de veiligheidsregio in een wisselend netwerk. Het optimaliseren van informatie-uitwisseling leidt tot een veerkrachtig netwerk.

Doelstelling komende beleidsperiode

Van belang is dat gezamenlijk wordt bepaald welke effecten de veiligheidsregio met betrekking tot rampenbestrijding en crisisbeheersing moet bereiken, waarop zij aanspreekbaar is en welke rollen daarbij horen. Hierbij is het uitgangspunt dat de veiligheidsregio moet bijdragen aan het voorkomen van rampen en crises en, in geval van een calamiteit, naar de snelle terugkeer naar een stabiele situatie moet streven. De komende beleidsplanperiode is dan ook het doel om de rollen van de veiligheidsregio te vertalen naar effecten, die in de koude-, warme- en afschalingsfase voor rampenbestrijding en crisisbeheersing door middel van multidisciplinair optreden moeten worden bereikt. Daarbij wordt aangesloten bij de eerste opdracht vanuit het Veiligheidsberaad.

Actiepunt	Omschrijving	Portefeuillehouder	Termijn
In gezamenlijkheid met partners en bestuur verschillende rollen veiligheidsregio beschrijven	De rol en de te bereiken effecten van de veiligheidsregio worden bepaald a. bij bestaande crisistypen conform het risicoprofiel; b. bij 'nieuwe crisis en dreigingen'; c. bij maatschappelijke crisis (inclusief wat verstaan we daaronder); d. de omgevingswet.	Voorzitter veiligheidsdirectie	2020

Organisatieplan multidisciplinair domein veiligheidsregio	Naast het organisatieplan van de warme organisatie (crisisplan) wordt een organisatieplan van het multidisciplinaire domein veiligheidsregio opgesteld met daarin onder andere: - Taken - Organisatie van het multi domein - Netwerkkarten (zie 3.4) - Borgen afspraken bestuur - Informatieparagraaf (Art. 14, lid 2c Wvvr) - Kwaliteit	Voorzitter MT veiligheidsbureau	2021-2022
---	---	---------------------------------	-----------

3.4 In de schijnwerpers; samenwerking

Samenwerking vormt geen nieuw beleidsveld. Integendeel. Samenwerking is de kern van het bestaan van de veiligheidsregio als zijnde een netwerkorganisatie. We zien de komende beleidsplanperiode wel ontwikkelingen op ons af komen die maken dat samenwerking een onderwerp is waar we ons extra op zullen focussen. Denk aan de oprichting van meldkamer Oost-Nederland (en de hiermee samenhangende samenwerking tussen veiligheidsregio's van Oost-Nederland) en de toenemende nieuwe crisistypen die niet gebonden zijn aan grenzen van veiligheidsregio's. Door dit laatste komt er nog meer focus op interregionale of zelfs internationale samenwerking. Of denk aan de Omgevingswet en de risicogerichte aanpak, waardoor samenwerking met in- en externe partners steeds belangrijker wordt. Bovendien kan de hierboven behandelde pijler 'rol' ook een reden zijn extra aandacht te besteden aan samenwerking. De rol van de veiligheidsregio heeft namelijk ook consequenties voor en raakvlakken met samenwerking. Tot slot gaf ook de visitatie aanleiding tot optimalisatie van de samenwerking met crisispartners in de voorbereidende fase.

Visie op samenwerking

Samenwerking is geen doel op zich. Het vormen van een netwerk of organisatievorm is een afgeleide van beoogde effecten en gekozen rol. Organisaties of entiteiten werken niet samen, maar personen binnen organisaties. Samenwerking heeft daarmee een sterk persoonlijk element en vraagt om het kennen van elkaars rollen en belangen.

Samenwerken en verbinden zitten in het DNA van het multidisciplinaire domein van de veiligheidsregio. Dit vindt op een natuurlijke en fluïde wijze plaats door middel van de juiste beweging zonder vaste structuren. Samenwerking zal steeds vaker plaatsvinden in variërende netwerken die zich rondom thema's of opdrachten vormen. Samenwerkende partijen zullen verschillen in grootte, capaciteit (personen, geld, middelen), kwaliteit, specialisme en afhankelijkheid.

Doelstelling komende beleidsperiode

Het is daarom belangrijk om de komende tijd de mogelijke partners/stakeholders, inclusief hun behoeften en belangen, in relatie tot de veiligheidsregio en andere netwerken in beeld te brengen. Het onderkennen en leren kennen van mogelijke samenwerkingspartners is belangrijk om snel allianties of netwerken te vormen als de situatie daar om vraagt. Het is van belang om als veiligheidsregio een proactieve (in plaats van reactieve) houding aan te nemen in de samenwerking.

Actiepunt	Omschrijving	Portefeuillehouder	Termijn
Netwerkkarten	Ontwerpen van netwerkkarten waarin partners/stakeholders, inclusief hun behoeften en belangen, in beeld gebracht worden. Opnemen in het organisatieplan (zie 3.3)	Voorzitter MT veiligheidsbureau	2021-2023
Samenwerking meldkamer Oost5	Borgen samenwerking en afspraken tussen meldkamer Oost-Nederland en veiligheidsregio en benoemen consequenties voor veiligheidsregio verdwijnen meldkamer Gelderland-Midden	Voorzitter MT veiligheidsbureau	2022
Bestuurlijke besluitvorming	Verbeteren samenwerking in voorbereidende fase van bestuurlijke besluitvorming.	Voorzitter veiligheidsdirectie	2020-2023

3.5 In de schijnwerpers; kwaliteit

Kwaliteit is een belangrijke pijler en een ondersteunend en randvoorwaardelijk proces. Kwaliteit is een belangrijk onderdeel in het multidisciplinaire domein van de veiligheidsregio. Zo wordt er sinds jaar en dag gewerkt met een multidisciplinaire evaluatiesystematiek voor incidenten, is er bijvoorbeeld sprake van een plan-do-check-act-cyclus op het gebied van het beleidsplan en worden er lessen getrokken uit externe evaluaties en onderzoeken naar aanleiding van incidenten in andere veiligheidsregio's. Wel staan we voor de uitdaging om het presterend en lerend vermogen nog verder te verbeteren. Uit de Staat van de rampenbestrijding 2106 bleek de inzicht in multi vakbekwaamheid voor verbetering vatbaar waarop in 2018 een project is gestart.

Een positie in de schijnwerpers sluit ook aan bij het deelthema 'presterend vermogen' van het hoofdthema 'taak en rolomvatting veiligheidsregio's' van de Strategische Agenda van het Veiligheidsberaad.

Het accent van het presterend vermogen verschuift in de uitwerking van de huidige operationele prestaties (opkomst-, uitruk- en inzetijden) naar een breder pallet aan factoren waarop presterend vermogen inzichtelijk gemaakt kan worden. Naast de factoren staat in deze uitwerking centraal hoe leerervaringen van oefeningen, inzetten en prestaties van de eigen en andere veiligheidsregio's als katalysator kunnen dienen voor het presterend vermogen en daarmee met de doorontwikkeling van veiligheidsregio's.

Visie op kwaliteit

Om onze taken zo goed mogelijk uit te voeren en het presterend vermogen te optimaliseren wordt het onderwerp kwaliteit integraal benaderd.

Kwaliteitszorg betekent in onze veiligheidsregio het toepassen van de zogenaamde 'Deming-cirkel' of ook wel de 'plan-do-check-act-cyclus' genoemd. Er is sprake van een doorlopend proces van de kwaliteitscirkel, dat wil zeggen dat door middel van planmatig werken en structureel evalueren telkens verbeteringen kunnen worden doorgevoerd die als input dienen voor nieuwe plannen.

Doelstelling komende beleidsperiode

Het doel is om in de komende beleidsperiode een verdere doorontwikkeling op kwaliteit te realiseren, zodat er meer eenduidigheid en transparantie ontstaat in het netwerkgericht werken en het lerend en presterend vermogen van de veiligheidsregio wordt versterkt. Op basis van de pijlers 'rol van de veiligheidsregio' en 'samenwerking' focussen we ons op het helder in kaart brengen van rol en sturing en wordt de planning- en control- cyclus versterkt.

Actiepunt	Omschrijving	Portefeuillehouder	Termijn
Uitwerking presterend vermogen	Accentverschuiving in uitwerking van huidige operationele prestaties naar een breder pallet aan factoren waarop presterend vermogen inzichtelijk gemaakt kan worden. Daarbij aansluiten bij Veiligheidsberaad.	Vertegenwoordiger GHOR in MT veiligheidsbureau	2020-2023
Inzicht in multi vakbekwaamheid	Implementatie van het project 'inzicht in multi vakbekwaamheid'.	Vertegenwoordiger GHOR in MT veiligheidsbureau	2020-2021
Uitwerking ambities en acties voor kwaliteit in organisatieplan	Hierin onder andere aandacht besteden aan: ▪ de maatschappelijke opdracht in relatie tot pijler 'rol' ▪ interne en externe samenwerking, mede in relatie tot pijler 'samenwerking' ▪ sturingscyclus voor multidisciplinaire domein ▪ 2e strategische visitatie	Vertegenwoordiger GHOR in MT veiligheidsbureau	2020-2022

3.6 In de schijnwerpers; informatievoorziening

Net als kwaliteit is ook informatievoorziening een ondersteunend en randvoorwaardelijk proces. In de strategische agenda van het Veiligheidsberaad staat 'kansen en bedreigingen van de informatie en datagestuurde maatschappij' genoemd als één van de vier pijlers. Binnen de veiligheidsregio is een enorme hoeveelheid aan data, die nu nog maar in beperkte mate benut wordt. Het verbinden, duiden, analyseren en beschikbaar maken van data leidt tot inzichten die bestuurlijk en uitvoerend kunnen worden gebruikt voor strategie en besluitvorming. Naast deze kansen, maakt de beschikbaarheid van informatie de samenleving en de veiligheidsregio's aan de andere kant ook kwetsbaar. Gerichte (digitale) aanvallen kunnen een versturende of zelfs ontwrichtende (fysieke) uitwerking hebben in de maatschappij of voor het optreden van hulpdiensten.

Visie op informatievoorziening

Om als veiligheidsregio goed te kunnen functioneren is het hebben van goede informatie, op het juiste moment, de juiste plaats en in een geschikte vorm van essentieel belang. In de eerste plaats bij het operationeel optreden, maar ook bij het voorbereiden daarvan, bij het terugdringen van risico's, bij het evalueren en leren van incidenten en bij de verantwoording naar het regionaal bestuur. Het totaal aan mensen, middelen en maatregelen om die informatie te kunnen genereren duiden we als informatievoorziening. Informatievoorziening faciliteert bestuur, management en medewerkers van de veiligheidsregio bij de effectieve uitvoering en afstemming van hun taken.

De afgelopen jaren hebben veiligheidsregio's zich gezamenlijk ingespannen om de informatievoorziening te laten voldoen aan de eisen van de tijd (conform het programmaplan informatievoorziening veiligheidsregio's 2015-2020). Er zijn grote stappen gezet op gebied van geo-informatie, kernregistraties, ICT-omgeving, gemeenschappelijke applicaties, business intelligence en informatieveiligheid en deze ontwikkelingen worden de komende jaren met kracht doorgezet. Regionaal is ingezet op operationele informatievoorziening zoals Veiligheids Informatie Centrum (VIC) en LiveOp.

De veiligheidsregio blijft alle ontwikkelingen volgen en zet actief in op vernieuwende mogelijkheden ten gunste van multidisciplinaire taakuitvoering.

Doelstelling komende beleidsperiode

Binnen de veiligheidsregio Gelderland-Midden streven we naar een goede informatiepositie. We willen de beschikbare data en de moderne ICT-mogelijkheden beter benutten. De komende beleidsperiode is dan ook het doel om informatievoorziening een integraal onderdeel te laten worden van onze bedrijfsprocessen, zowel voor, tijdens als na incidenten, zodat we onze prestaties verder kunnen verbeteren.

Om de juiste dingen te doen is het van belang dat vraag en aanbod op elkaar aansluiten.

Actiepunt	Omschrijving	Portefeuillehouder	Termijn
Informatievoorziening bij de pijler rol en samenwerking	Bij uitwerking van de acties voortvloeiend uit de pijler 'rol' en 'samenwerking' het onderwerp informatievoorziening meenemen. Ieder project/beleidsrealisatie heeft een informatie-component in zich. Bij de uitwerking daarvan dient deze verkend en zo nodig meegenomen te worden.	Desbetreffende portefeuillehouders actiepunten bij 'rol' en 'samenwerking'	2020-2023
Versterking netwerkmanagement	Aansluiten op programmaplan informatievoorziening veiligheidsregio met de thema's: GEO, Landelijke ICT-omgeving, Landelijke Kernregistraties, Gemeenschappelijke applicaties, Business Intelligence en Informatiebeveiliging. Ook de transitie LMS wordt nauwlettend gevolgd. Waar mogelijk landelijk mee vooruit denken t.a.v. informatievoorziening en anders volgen en goede voorbeelden mee terug nemen naar de regio. Aansluiten bij thema 'kansen en bedreigingen van de informatie en datagestuurde maatschappij' van de Strategische agenda van het Veiligheidsberaad	Informatiemanager VGGM	2020-2023
Informatiebeleidsplan VGGM	Vanuit multidisciplinair domein input leveren voor het informatiebeleidsplan VGGM	Informatiemanager VGGM	2020
Beschrijving informatievoorziening	Opstellen beschrijving informatievoorziening tussen diensten en organisaties (Art. 14, lid 2c WvR). Hierbij hoort ook het vaststellen van de informatiebehoefte, het vaststellen van kaders, standaarden en kwaliteitseisen. Verkenning (on)mogelijkheden van informatievoorziening binnen het multidisciplinaire domein van de veiligheidsregio. Daarbij zal een match moeten zijn tussen vraag en aanbod. Opnemen in organisatieplan (zie paragraaf 3.3).	Informatiemanager VGGM	2020-2022

4. BIJLAGEN

4.1 Wettelijke bepalingen

Wettelijke bepaling	Beschreven in:
Een beschrijving van de beoogde operationele prestaties (Art 14, lid 2a, Wvr)	<i>Risicoprofiel en capaciteitanalyse. Paragraaf 3.1 van dit beleidsplan</i>
Een uitwerking van de landelijke doelstellingen (Art. 14, lid 2b, Wvr)	<i>Paragraaf 2.5 en hoofdstuk 3 van dit beleidsplan</i>
Een informatieparagraaf met beschrijving informatievoorziening tussen diensten en organisaties (Art. 14, lid 2c)	<i>Organisatieplan multidisciplinair domein veiligheidsregio</i>
Een oefenbeleidsplan (Art. 14, lid 2d)	<i>Beleidsplan MOTO</i>
Beschrijving van de niet-wettelijke adviesfunctie (Art. 14, lid 2e)	<i>Paragraaf 2.2 van dit beleidsplan</i>
Beschrijving van voorzieningen en maatregelen opkomsttijden brandweer (Art. 14, lid 2f)	<i>Beleidsplan brandweer</i>

4.2 Financiële paragraaf

De projecten voortvloeiend uit dit beleidsplan kunnen binnen de reguliere begroting uitgevoerd worden. Een aantal beleidsresultaten dient nog verder uitgewerkt te worden. Indien de budgetten overschreden worden, vinden verschuivingen plaats of worden extra middelen aangevraagd.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Postbus 5364

6802 EJ ARNHEM

T 0800 8446 000

E info@vggm.nl

I www.vggm.nl

Veiligheids- en Gezondheidsregio

Gelderland-Midden